

KYRKLIG SAMLING KRING BIBELN OCH BEKÄNNELSEN

2016-05-12

Spontanremiss från Kyrklig samling kring Bibeln och bekännelsen avseende förslaget till ny Kyrkohandbok (HBF 2016)

Det står alltmer klart att föreliggande förslag *inte* kan ligga till grund för en ny Kyrkohandbok för Svenska kyrkan. Inga försök att omstarta processen med nya kommittéledamöter, resurspersoner har gett önskvärt resultat. Varje nytt förslag har mötts av en ström av kritik av teologin, språket och musiken och varningar för ekumenisk isolering. Det är högst sannolikt att den starka kritiken går att härleda till direktiven för hela arbetet, som varit motsägelsefulla och i praktiken omöjliga att genomföra.

Kritiken från de tre tunga instanserna Svenska Akademien, Kungliga Musikaliska Akademien och Kungliga Vitterhetsakademien visar detta med all tydlighet.

Handboksrevisioner kan aldrig hastas fram. Arbetet med HBK 1986 tilläts ta 20 år! Kyrkans gudstjänstböcker är, som det uttrycks i Kyrkoordningen, av kyrkan »bejakade dokument». De har en speciell status och skall stå i samklang med Kyrkans tro, bekännelse och lära. Genom användandet av dessa böcker förkunnar kyrkan vad hon tro på. Men böckerna formar också kyrkan.

Det finns anledning att rekapitulera hur arbetet med de nuvarande handboken gick till. Den var en produkt av 1968 års handboks-kommitté (sic!) som hade sin bakgrund och bas i Biskopsmötets liturgiska nämnd och var en expertgrupp med liturgik, språk och musik som spetskompetenser, inte bara på det vetenskapliga utan också på det kreativt skapande området! Nämnden omformades till statlig utredning med namnet 1968 års kyrkohandboks-kommitté och under resans gång utökades och kompletterades gruppen.

Kommittén arbetade på ett systematiskt vetenskapligt sätt för att skapa förutsättningar för en handbok, som förvaltade det svenskkyrkliga arvet samtidigt som den eftersträvade en stor öppenhet mot omvärlden och tidens liturgiska utvecklingslinjer. Detta kompletterades med en lång receptionsprocess genom ett omfattande och långt försöksarbete, som noga lagreglerades.

Med en sådan bakgrund kunde arbetet med både texter och musik få stabilitet. Målet var ju en kyrkohandbok som skulle hålla över lång tid – teologiskt, liturgiskt, pastoralt, språkligt, musikaliskt. Kommitténs förslag genomgick många förändringar, revisionsgruppen putsade, och först därefter kom besluten som resulterade i HB 1986. Tågordningen var (som i Andra Vatikankonciliet och den katolska liturgireformen): först fixera läran, därefter dra konsekvenserna för liturgin som helhet inklusive gudstjänstmusiken.

En av de största landvinningarna i den handbok som togs i bruk 1986 var att den var fast förankrad i ett ekumeniskt sammanhang samtidigt som den bevarade det svenskkyrkliga arvet långt bakåt i tiden.

Det är helt avgörande att syftet att fullödigt uttrycka kyrkans tro, bekännelse och lära måste finnas med i och styra hela processen.

Att ett beslut om en ny handbok baserat på föreliggande förslag skulle drivas igenom bara för att kyrkomötet och kyrkokansliet tidigare planerat för ett snabbt genomförande, är inte acceptabelt.

Svenska kyrkan står inför ett vägval. Den mest ansvarsfulla hållningen gentemot den storm som nu blåst upp mot det pågående arbetet är att lyssna in och ta tillvara det som nu förs fram. Det kommer från en mångfald av människor som är djupt engagerade i kyrkans gudstjänstliv och som faktiskt erbjuder sin sakkunskap och ställer den till förfogande. Det visar hur mycket gudstjänsten fortfarande betyder för många i vår kyrka.

Att gå vidare med nuvarande förslag vore ödesdigert. Det skulle alltmer öka polariseringen i kyrkan, ja faktiskt bryta sönder den i alltmer kongregationalistisk riktning. Det skulle också leda till ökad ekumenisk isolering – som när »var och en gjorde vad han själv fann gott», för att hänvisa till sista versen i Domarboken!

Nu behövs ett omtag med nya direktiv där den liturgiska,ⁱ musikaliska och språkliga expertisen som finns i vårt land tas i anspråk, följt av en tillräcklig lång receptionsprocess med försöksverksamhet och remissbehandling.

Hyssna den 12 maj 2015

Yngve Kalin
ordförande i Kyrklig samling

KYRKLIG SAMLING KRING BIBELN OCH BEKÄNNELSEN
Hålsjövägen 32, 511 68 HYSSNA
Tel: 0320-38000, 0706-259797
yngve.kalin@kyrkligsamling.se

ⁱ Som ett exempel vill vi lyfta fram docent Christer Pahlmblads bok "Mässa för enhetens skull," Artos 2014. Finns även tillgänglig på www.kyrkligdokumentation.nu/pahlmblad1014.pdf